

Operatiuni în afara bilantului

Operatiunile în afara bilantului reprezintă angajamente date si primite reprezentând drepturi si obligatii ale căror efecte asupra mărimii si structurii patrimoniului băncii sunt conditionate de realizarea unor operatiuni ulterioare, precum si unele bunuri si operatiuni ce nu pot fi incluse în activul sau pasivul băncii.

Operatiunile în afara bilantului sunt grupate în functie de natura lor astfel:

- > angajamente de finantare;
- > angajamente de garantie;
- > angajamente privind titlurile;
- > angajamente privind operatiunile în devize;
- > angajamente diverse si îndoielnice;
- > conturi de evidentă.

Contabilizarea operatiunilor extrabilantiere se face cu ajutorul conturilor din clasa 9 "Operatiuni în afara bilantului.

Contabilitatea operatiunilor în afara bilantului se tine în partidă dublă prin utilizarea conturilor corespondente prevăzute pentru operatiunile în devize sau, după caz, a contului 999 "Contrapartida", pentru celelalte operatiuni din afara bilantului.

Conturile din afara bilantului sunt conturi de activ sau de pasiv, care de debitează si se creditează în functie de sensul înregistrării în conturile de bilant a operatiunii, la scadență sau la data realizării acesteia.

1 Contabilitatea angajamentelor de finantare

Angajamentele de finantare reprezintă promisiuni irevocabile de a pune la dispozitie fonduri în favoarea unui beneficiar, bancă sau client. Aceste promisiuni se înregistrează, în afara bilantului, la nivelul finantării prevăzute în contract si se diminuează pe măsura punerii la dispozitie a fondurilor.

Evidenta contabilă se ține cu ajutorul conturilor din grupa 90

"Angajamente de finantare":

901 "Angajamente în favoarea altor bănci"

902 "Angajamente primite de la alte bănci"

903 "Angajamente în favoarea clientelei"

904 "Angajamente primite de la clientela financiară si institutiile administratiei publice"

Conturile de angajamente date de bancă în favoarea altor bănci sau în favoarea clientilor (901 si 903) sunt conturi de activ, se debitează la semnarea contractului de finantare în corespondență cu contul 999 "Contrapartida" si se creditează la punerea la dispozitie a fondurilor, în corespondență cu acelasi cont. Conturile 902 si 904, prin care banca primeste angajamente sunt conturi de pasiv. Se creditează cu angajamentele de finantare primite de către bancă în favoarea altor bănci sau în favoarea clientelei financiare si institutiilor

administratiei publice. Se debitează cu utilizarea sau stingerea angajamentelor de finantare.

2 Contabilitatea angajamentelor de garantie

Angajamentele de garantie reprezintă operatiuni prin care o bancă, numită garant se angajează în favoarea unui tert (beneficiarul), să asigure la ordinul și în contul ordonatorului, plata unei obligatiuni asumate de acesta, în condițiile în care ordonatorul nu o poate efectua el însuși. Aceste angajamente pot fi date față de o altă bancă sau în relațiile cu clientela.

Contabilitatea angajamentelor de garantie se tine cu ajutorul conturilor din grupa 91 " Angajamente de garantie ", după cum urmează:

911 "Cautiuni, avaluri și alte garanții date altor bănci"

912 "Cautiuni, avaluri și alte garanții primite de la alte bănci"

913 "Garanții date pentru clientelă"

914 "Garanții primite de la clientelă"

Conturile 911 și 913 sunt conturi de activ, se debitează atunci când banca își ia angajamentul să garanteze și sunt creditate la scadența operațiunii care condiționează angajamentul, când aceasta se stinge printr-o operațiune de plată efectuată de persoana pentru care s-a garantat sau de către bancă.

Conturile 912 și 914 sunt conturi de pasiv, se creditează cu angajamentele de garanție primite de la alte bănci sau de la clientelă. Se debitează la utilizarea sau stingerea angajamentelor de garanție.

Pentru toate conturile din această grupă debitarea și creditarea se face în corespondență cu contul 999 "Contrapartida".

3 Contabilitatea angajamentelor privind titlurile

Angajamentele privind titlurile cuprind operațiunile efectuate de către bancă aferente titlurilor cumpărate sau vândute cu posibilitatea de răscumpărare și altor titluri de primit sau de livrat.

Aceste angajamente se contabilizează cu ajutorul conturilor din grupa 91 "Angajamente privind titlurile" care cuprinde următoarele conturi:

921 "Titluri de primit"

922 "Titluri de livrat"

Contul 921 "Titluri de primit" este un cont de activ, se debitează cu valoarea titlurilor cumpărate și încă neprimite sau a titlurilor vândute cu posibilitate de răscumpărare și încă necumpărate și se creditează la primirea acestor titluri, în corespondență cu contul 999 "Contrapartida".

Contul 922 "Titluri de livrat" este un cont de pasiv, se creditează cu valoarea titlurilor vândute și încă nelivrate sau a titlurilor cumpărate pentru care nu s-a manifestat încă posibilitatea de răscumpărare și se debitează la livrarea titlurilor, în corespondență cu contul 999 "Contrapartida".

4 Contabilitatea angajamentelor privind operațiunile în devize

Angajamentele privind operațiunile în devize sunt angajamente de primire sau de livrare de devize sau lei, apărute din operațiuni de schimb sau de împrumut de devize.

Evidența contabilă a acestor operațiuni se face cu ajutorul conturilor din grupa 93

"Operațiuni în devize" care cuprinde conturile:

931 "Operațiuni de schimb la vedere"

932 "Operațiuni privind devizele date și luate cu împrumut"

933 "Operațiuni de schimb la termen"

934 "Report / deport calculat anticipat"

935 "Dobânzi neajunse la scadența în devize acoperite la termen"

936 "Conturi de ajustare devize în afara bilanțului"

Conturile 931, 933, 934, 935, se creditează și debitează în corespondență cu conturile 9361 "Poziția de schimb" și 9362 "Contravaloarea poziției de schimb". Aceste două conturi sunt bifuncționale și funcționează după un mecanism asemănător celui întâlnit la conturile 3722 "Poziția de schimb" și 3723

"Contravaloarea poziției de schimb".

Conturile de angajamente de primire a monedelor de cumpărate, în cazul operațiunilor de schimb la vedere sau la termen sunt conturi de activ. Se debitează la cumpărarea și se creditează la primirea acestora, în corespondență cu conturile 9362 "Contravaloarea poziției de schimb" și 9361 "Poziția de schimb".

Conturile de angajamente de livrare a monedelor cumpărate sunt conturi de pasiv. Se creditează la vânzarea monedelor și se debitează la livrarea acestora, în corespondență cu conturile 9362 "Contravaloarea poziției de schimb" și 9361 "Poziția de schimb". Dacă se modifică cursul de schimb, diferențele se evidențiază cu ajutorul contului 9363 "Conturi de ajustare".

Contul 9321 "Devize date cu împrumut și încă nelivrate" este un cont de activ, se debitează cu devizele date cu împrumut și încă nelivrate și se creditează la livrarea devizelor.

Contul 9322 "Devize luate cu împrumut și încă neprimite" este un cont de pasiv. Se creditează cu valoarea devizelor luate cu împrumut și încă neprimite și se debitează la primirea acestora.